

Večernik

Leto IV. (XI.), šte. 154

Maribor, četrtek 10. julija 1930

»JUTRA«

zhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem čak. zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglasi po tarifu

Oglase sprejema tudi oglasni oddelak »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Strahovita rudniška katastrofa v Šleziji

V REVIRJU NEURODE JE PRIŠLO DO KATASTROFALNE PLINSKE EKSPLOZIJE. — DOSEDAJ 81 MRTVIH IN 56 TEŽKO RANJENIH RUDARJEV. — 50 RUDARJEV ŠE POGREŠAJO.

VRATISLAVA, 10. julija. V velikem južnošleskem rudniku v Neurode se je pripetila včeraj popoldne okrog 4. strašna katastrofa. V rovu sv. Venčeslava, kjer je bilo zaposlenih okrog 200 rudarjev, so nepričakovano zadeli na močno žilo jamskih plinov. V naslednjem hipu je nastala strahovita eksplozija, ki je porušila v rovu vse naprave. Rov se je sesul in pokopal vseh 200 rudarjev. Eksplozija je bila tako silna, da se je čutila daleč okrog kakor močan potres. Čutili so jo tudi v vseh sosednjih rovih, kjer so ponekod pokopale opore in sesuli manjši še neobokani rovi.

Ves rudnik je bil takoj alarmiran in z največjo naglico so pričeli z reševalnimi deli. Preden pa so prodrli v rov, je poteklo več ur. Do 8. zvečer so potegnili iz rova 20 mrtvih, dočim nad 100 rudarjev še pogrešajo.

NEURODE, 10. julija. Rudniška katastrofa je mnogo večja kakor se je prvotno domnevalo. Do 11. zvečer so potegnili iz rova 76 mrtvih in 58 težko ranjenih, nad 50 rudarjev pa še vedno pogrešajo. Ker je rov docela zasut, napredujejo reševalna dela zelo počasi. Zaradi neprestanega uhajanja plinov obstoja nevar-

nost nadaljnjih eksplozij, zaradi česar morajo pri reševanju postopati skrajno previdno. Ni pa skoraj nikakega upanja, da bi ostali zasuti rudarji še pri življenju in je, žal, zelo verjetno, da se bo število smrtnih žrtev povečalo na 120.

Pred rudnikom se odigravajo pretresljivi prizori. Svoji ponesrečenih rudarjev nestrpnost čakajo nadaljnjih poročil. Ker so trupla ponesrečenih rudarjev strahovito zmečkana in razmesarjena, le težko ugotavljajo identiteto. V bolnici je do ponoči umrlo še pet rudarjev, dočim se jih trideset bori s smrtjo.

VRATISLAVA, 10. julija. Vest o strahoviti rudniški katastrofi v Neurode se je tekom večera razširila po vseh šleskih revirjih ter je povsod izzvala globoko sočutje z nesrečnimi žrtvami. V vseh revirjih so bile uvedene nabiralne akcije za podporo svojcev ponesrečenih rudarjev in so že tekom današnjega večera zbrali okrog 20.000 mark (270 tisoč dinarjev). Kakor se zatrjuje, ne zadene vodstvo rudnika na nesreči nobena krivda, ker so bile vse naprave v najlepšem redu. Gre za elementaren izbruh plinov, kakor se le redko pojavi.

Napetost med Francijo in Italijo

RIM, 10. julija. Zadnji dogodki dokazujejo, da nikakor niso bila upravičena mnenja onih, ki so mislili, da je francosko-italijanski nesporazum samo začasna značaja. Po povečanju obrambnih kreditov na obeh straneh je italijanska vlada ta teden odklonila Briandov predlog za ustanovitev unije evropskih držav. Istočasno se je pojavila sedaj med francoskim in italijanskim časopisjem silno ostra polemika. Angleški publicist William Steed je celo izjavil, da ni več daleč čas, ko bo moral Svet Društva narodov posredovati v sporu med obema državama, ako bo hotel preprečiti najhujše, čeprav vojna nevarnost ni neposredna. Treba je priznati, da se je položaj po londonski konferenci silno poslabšal. Italijanska vlada tudi ni pojasnila, zakaj odklanja Briandov predlog. Ni pa težko uganiti, da so igrali pri tem glavno vlogo vojaški oziri. To dokazuje tudi »Popolo di Roma«, ki piše, da organizacija Evrope nikakor ne sme pomenjati kristalizacije francosko-italijske hegemonije v Evropi.

Komandant »Morosinija«

BEOGRAD, 10. junija. »Vreme« prinaša značilne izjave pomorskega strokovnjaka o vzroku nesreče. Med drugim pravi:

»Med mornarji je splošno znano, da je imel kapetan »Morosinija« na-

vado, vsak jugoslovanski parnik, ki ga je srečal v tesnem Pašmanskem prelivu, pognati čim bolj ob stran s tem, da sam ni hotel nikdar spremeniti svojega pravca. Bržčas je hotel s tem razburjati jugoslovenske kape-tane, da bi začeli napačno manevrirati ali da bi zadeli ob peščena tla. Zato so se naši kapetani vedno zelo čuvali, kadar so srečavali »Morosinija« in se mu kar najbolj izogibali.

Tudi v usodni noči od sobote na nedeljo se je hotel komandant »Morosinija« najbrž na sličen način »pošaliti« z našo ladjo, da bi preplašil njenega komandanta. Skoro gotovo je nameraval v zadnjem hipu svoj brod zopet zaokreniti, pa se je uračunal v razdalji ali v času in s tem povzročil grozno nesrečo.

Tudi na drugih kritičnih mestih je »Morosinijev« komandant uganjal slične nevarne šale z našimi ladjami, ki jih je skušal spraviti v zagato ali prisiliti k nepotrebnemu manevriranju. Zato je bil na slabem glasu pri vseh kapetanih »Jadranske Plovidbe« in vsi so se ga ogibali, če so le mogli.

»Tems« o madžarskih aspiracijah

PARIZ, 10. julija. »Tems« se bavi s posetom dr. Schobra v Budimpešti in naglašja, da se je dr. Schober izkazal za preveč previdnega državnika, da bi vzbujal pri Madžarih kaka tajna pričakovanja. Budimpešti je treba enkrat za vse-

do pa tudi Madžari morali priti do spoznanja, da je edini temelj bi loče politike i Male antante i Madžarske inicijativa državnikov Male antante, ki so v Štrbskem Plesu pozvali Madžarsko k odkritosrčni, pošteni in realni politiki.

Na potu k realni politiki?

Madžarska je še vedno na razpotju. Borijo se v njej skupine s fantastičnimi načrti o obnovi velike Madžarske s skupinami, ki so za realno politiko sodelovanja s sosednimi državami na gospodarskem polju. Tako tudi danes zopet čujemo na eni strani afontastičnih načrtih za državni udar monarhistov in za restavracijo Habsburgovcev na madžarskem prestolu, na drugi strani pa o pripravah za konferenco Madžarske, Rumunije in Jugoslavije v svrhu ustanovitve podonavskega agrarno-gospodarskega bloka.

O razmerju med Malo antanto in Madžarsko je te dni glasilo češkoslovaške narodno-socialistične stranke, katere član je tudi češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš, objavilo zanimiv članek. Povdarja predvsem značilno dejstvo, da je madžarska javnost letošnji konferenci Male antante posvečala izredno veliko pozornost. Zdi se, da je po ureditvi vzhodnih reparacij ustvarjen predpogoj za izboljšanje odnošajev med Madžarsko in Malo antanto. Dr. Beneš sam je to ugotovil že v dneh konference napram dopisniku madžarskega lista »Az Est«, ko je dejal, da si sicer ne moremo takoj pasti krog vratu, da pa lahko vodimo realno politiko brez poniževanja, napadanja in preziranja ter da moramo najti pošten modus vivendi. Svetovna javnost pričakuje madžarskega odgovora na dobro voljo, ki jo je pokazala Mala antanta, ker je izpodbit madžarski argument, da Mala antanta nima dobre volje za sodelovanje.

V takih prilikah so vsekakor čudni argumenti, kakoršne je iznesel bivši madžarski zunanji minister dr. Gratz v službenem organu madžarske vlade »Pester Lloyd« v članku »Mala antanta zapreka sporazuma narodov«. Pravi, da Madžarska nima interesa na Briandovem pan-evropskem načrtu, ker je to samo akcija za vzdržanje statusa quo, za sedanji pravni red v Srednji Evropi. Sporazum narodov po mnenju dr. Gratz ni mogoč, dokler obstojajo zveze, ki so naperjene proti drugim državam, kakor Mala antanta proti Madžarski. Dokler sosedni Madžarske vztrajajo v takšni zvezi, ne morejo Madžari stopati z njimi niti v kakšno evropsko niti v kakršnokoli zvezo.

Ta argumentacija pogreša logike, ker Madžari dejansko že sede v isti zvezi z državami Male antante, v Ligi narodov. Mala antanta ni naperjena proti nikomur, brani pa in bo vedno branila današnji pravni red. Z revizijo — tako je povdaril dr. Beneš že dopisniku »Az Est« — se ne bo nič spremenilo, gospodarske težave bi ostale, politične bi ne izginile, zato smo proti reviziji. Rumunski minister Mironescu je povedal isto, samo še z ostrejšim povdankom: sprememba tega, kar je izgrajeno s takšnim naporom, bi vodilo Srednjo Evropo do katastrofe.

Madžari se boje gospodarskega sodelovanja držav Male antante. Razumljivo, saj bi v tem slučaju velik madžarski iz-

lej povedati, da bi imela restavracija Habsburžanov na Madžarskem za posledico ne samo intervencijo Male antante, temveč tudi velesil, ki so istotako v tem pogledu vezane na mednarodne pogodbe.

Nesreča francoskega potniškega letala

PARIZ, 10. julija. Francosko letalo, ki vzdržuje reden potniški promet med Amsterdamom in Parizom, je moralo radi defekta na motorju pristati na zelo neugodnem terenu in se je popolnoma razbilo. Glavni pilot ima zlomljene obe nogi, mehanik pa je obležal na mestu mrtve.

Smrtna kosa.

V Rušah je včeraj zjutraj umrla gospa Frančiška Ulaga, žena delovodje v tovarni za dušik. — V Špesovem selu na Teznu je umrla sinoči 14-letna Zofija Pšeničnik, hčerka železničarja. —

Marljiva absolventinja meščanske šole bi rada čimprej nastopila službo v kaki pisarni, ker ji to narekujejo težke gnotne družinske razmere. Reflektanti naj se obrnejo tozadevno na socialno-politični urad mestnega magistrata, kjer dobijo potrebna pojasnila. — Brezobziren motociklist povozil pismo-nošo.

Včeraj popoldne se je v neposredni bližini Balonove gostilne neki še neizsledeni motociklist v divjem diru zaletel v 45-letnega pismo-nošo Avgusta Hrastnika, stanujočega na Pobrežju ter mu zadal na desni nogi zelo opasno rano. Reševalni oddelek je ponesrečenca odpremil v bolnico. — Ugotovljeno je, da je pismo-noša hodil po pravilni cestni strani. —

Nesreča v kamnolomu.

V kamnolomu v Limbušu, katerega vzdržuje okrajni cestni odbor, se je včeraj popoldne pripetila težja nesreča. 23-letnemu delavcu Juriju Godcu se je pod nogami sprožila skala in padel je v globčino kakih 20 metrov. Pri padcu je dobil težke notranje poškodbe. Tudi hrbtenica je hudo ranjena. Njegovo stanje je zelo resno. —

Nevarnost požara

je nastala sinoči krog 19. v mehanični delavnici Martina Trabi na Vodnikovem trgu. Pasanti so opazili, da se je valil iz zaprte delavnice gost dim. Obveščeni Trabi in njegov sin sta šla v delavnico in ugotovila, da so se vsled kratkega stika pri transformatorju vnele vse od tam napeljene žice in popolnoma pretlele od nosno zgorele, kar je bil tudi vzrok smrdljivega gostega dima. Da ni bil ogenj pravočasno opažen, bi bila nastala lahko večja požarna nesreča, ker je v delavnici veliko gorljivih snovi. —

Tatvina.

Prodajalki na Mariborskem otoku Julijani Flis je bilo včeraj tekom dneva v njeni odsotnosti iz njene zaprte sobe na Aleksandrovi cesti 28 ukradenih več stvari v skupni vrednosti krog 2700 Din in sicer: zlata ženska ura, par novih čevljev, usnjata cigaretna doza, 2 zlati ovratni verižici z obeski ter 44 Din gotovine. Storiteli so zlezli skozi okno iz dvorišča v sobo. Osumljena sta dva zidarja, ki sta pri dotični hiši delala. —

Humor inozemstva.

»Ali ste bili kedaj istih misli z ženo?«

»Vsekakor vsaj enkrat; to je bilo tedaj, ko je zgorela najina hiša. Tedaj sva pač oba gledala, da sva prišla čimprej na varno!«

Mariborski in dnevni drobiš

Otvoritev kopališča pri Mariborski koči

Kar oko še ni videlo, kar uho še ni slišalo v pohorsko-nebeškem kraljestvu, take čudeže ustvarja in nam jih prikazuje SPD Maribor. Mariborska koča se vsako leto izpopolnjuje. Po povečanju depandanze, po razširjenju in lepem zaokroženju posestva, se je letos izpeljal vodovod in se je dogradilo novo kopališče: velik bazen za plavače in neplavače, poleg tega poslopje s kopalnico, umivalnico, pralnico — in prostori za solnčenje. To je prvovrstna pridobitev in edinstvena v naših planinah, ker je Mariborska koča prva, ki se lahko ponaša pred vsemi kočami s to najmodernejšo napravo. Svečana otvoritev prvega planinskega kopališča bo že v nedeljo 13. t. m. s sledečim sporedom: Ob 9. uri sprejemanje gostov, ob 9.30 sv. maša (prva pri Marib. koči), po cerkvenem opravilu slovesna otvoritev, za tem planinska zabava z godbo in petjem. Planinci! Izkažimo hvaležnost SPD v Mariboru, za to veliko pridobitev z obilno udeležbo (Arehova nedelja je še e 20. t. m.). Počastimo z našim obiskom tudi odlične sezonske goste Mariborske kočice. Do vznožja Pohorja vozi autobus. Na svidenje!

Velika narodna manifestacija v obmejnem St. Ilju

Nedelja 6. julija je bila zjutraj strašno soparna. Okrog 9. ure so začeli prihajati težki oblaki od severa. Slišalo se je votlo grmenje! Vse se je oziralo in v strahu pričakovalo, kaj bo. Malo pred 11. uro se je pa vlila, med strašnim gromom, bliskom in treskom, huda ploha, ki je trajala le slabe četrt ure, pa brez hudih nesreč. Prav lep hlad je na to nastal, ki je bil potem prav prijeten. Popoldne je imelo društvo »Obmejni Zvon« svojo proslavo. Iz Maribora je prispele družbo »Jadran«, katerega so pričakovali vsi člani na kolodvoru ter šli skupno na vrt g. Baumana. Počasi so se začele polniti mize in koj po 15. uri se je začel vzpored. Tamburice glas je zabnel! Takoj nato je pozdravil goste in domačine predsednik in zborovodja g. učitelj S a r d o č u ter na kratko orisal zgodovino društva in njega težko pot ter borbe za obstoj. Omenil je pohvalno požrtvovalnost članov, ki so kljub težkemu dnevnemu delu vedno in redno prihajali k vaju. Društvo ima tudi častnega člana, veleposestnika g. Thalerja, ki je že pri ustanovitvi bil društvu zelo naklonjen in mu tudi gmotno pomagal. Zahvali se prav pri srčno »Jadranu« in njegovemu agilnemu pevovodji g. L a h u, ki je, kakor oče v družini, želi, da prežive par veselih uric tu med narodom, ki bo prav rad poslušal izvajanje lepih narodnih pesmi.

Nato je pristopila ena od članic društva ter z lepim nagovorom izročila lep šopek g. Sardoču v zahvalo za njegovo nesebično in neumorno delovanje in trud, ki ga ima skozi celih 10 let pri društvu. Zatim je nastopil »Jadran« s svojim krasnim zborom. Medtem se je g. Lah zahvalil za pozdrav in častital g. Sardoču za prav lepe uspehe in njegovo vztrajnost. Ena najlepših točk društva je bil nastop 12 šolarjev tamburašev, ki jih je že imenovani v kratkem času izvežbal. Prav precizno in lepo so ti malčki zasvirali dva komada. Želi so buren aplavz. Tudi s par pevskimi točkami je domači zbor nastopil pod isto taktirko.

Začela se je prava ljudska veselica. »Jadran« je pel; tu so prodajali rože, tam drugo itd. Medtem je prišla tudi deputacija »Peruna« iz Maribora. Prav hitro je prišel čas za odhod. Ves »Obmejni Zvon« je spremljal goste na kolodvor. Tu še par veselih pesmic in vesel »Zdravo!« in »Živijo!« in »Jadran« je odplul proti Mariboru. Zvečer je prišlo še mnogo domačinov, le tistih ni bilo, ki imajo polno lepih besed o idealizmu in de-

lovanju na meji. Društvo je moralo ponovno zapeti. G. dr. Ravnik in g. Sever sta v imenu »Glasbene Matice« pozdravila in častitala »Obmejnemu Zvonu« k narodnem delovanju. Posebno temperamenten govor je imel g. ravnatelj Novak, ki je častital društvu, a posebej še učitelju Sardoču za njegovo neumorno desetletno delovanje tu ob severni meji naše prelepe Jugoslavije. Pozival je, naj še dalje zvonijo v korist narodu in državi. Obema gg. je odgovoril g. Fr. Novak, kot prvi predsednik društva in še edini najstarejši član, s prav lepim govorom.

Gmotni, a še večji je bil moralni uspeh tega dne za društvo in je lahko prav zadovoljno ter naj gre vedno po začrtani poti dalje!

Iz obmejne Svečine.

V nedeljo 6. t. m. je svečinska šola s svojim vneto delavnim učiteljstvom, s svojo prikupljivo šolsko mladino ter z vsem svojim šoli naklonjenim občinstvom praznovala svoj bogati, prireditveni dan in sicer kar na dveh straneh: v šoli in v graščinskem poslopju. V šoli se nam je nudila v prav okusno okrašeni razredni sobi ves dan razstava pismenih, risarskih ter deških in dekliških ročnih izdelkov, ki so zato obsegali v glavnem štiri skupine. V vsaki skupini si našel in ugotvil lep pregled razvoja in samoudeleževanja šolske dece od prvega do zadnjega šolskega leta. V dokaj lepi meri je lepo število izdelkov prikazovalo sliko neprisiljene, neizumetničene strnjivosti (celokupnosti) pouka, ki je izhajal iz doživljajev, kojih glavna žilica je jemala — kar je edino prav — iz potreb in miljeja na kmetih. Občudovali smo lično (zlasti tudi v cirilici) pisane zvezke, ter s svinčnimi in vodenimi barvami izpeljane risbe, lepo okrašene pirhe, spretno gnetene posnemke živalic, rastlin in predmetov na deželi, okusno izdelane stenske preproge, blazinice, obleke, prtiče itd. — Obisk od strani domačega občinstva je bil številan. — Popoldne pa so nam učenci priredili šolsko veselico v graščinskem poslopju, kjer so blizu dve dolgi uri nastopali v številnih deklamacijah, prizorčkih, petju ter v posebno ugajajočih igricalih »Vedež« in »Vesela računskanaloga«. Vmes so pridno brenkali domači tamburaši, tako, da sta nam dve uri še prehitro minuli. Vsa hvala požrtvovalnemu učiteljstvu, ki se še teden po sklepu šol, leta žrtvuje za to, v Svečini prepotrebno prosvetno delo; hvala zlasti agilnemu šol. upravitelju. Za konec avgusta se napoveduje večje narodno slavlje. Da, da! Dokaz je tu: volje in vzajemnosti je treba in gre vse. Živela nacionalna obmejna Svečina!

Jesenske sejemske prireditve v Ljubljani.

V okvirju letošnje jesenske sejemske prireditve v Ljubljani od 31. avgusta do 15. septembra se bo vršila tudi velika vsedrjavna šumarska in lovska razstava. To bo prva taka prireditev v Jugoslaviji, na kateri bodo sodelovale vse pokrajine države. Prireditev bo pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Aleksandra I. Ker Jugoslavijo pokriva nad 30.5 gozdov je ta razstava gotovo velevažna za domačine, ki bodo imeli priliko videti pravilno gojenje gozda, nadalje pa tudi vso uporabo gozdnih pridelkov in sicer od lesa do gob in raznih gozdnih sadežev. Prikazani bodo tudi vsi pripomočki posebno najnovejši stroji, ki se jih uporablja v gozdarstvu in lesni industriji. Lepa bo tudi lovska razstava, na kateri bodo ravnata zastopani vsi deli države. Poleg lovskih trofej bo povečini prikazana tudi vsa divjad od balkanskega risa pa do alpskega kozoroga, kakor tudi zgodovina našega lovstva. Za to jesensko sejemske prireditve so na podlagi legitimacije odobrene sledeče prevozne olajšave: Jugoslavija 50% železniški popust, na parobrodih jugoslovanskih parobrodskih družb 50% popust oziroma cena razreda za razred, Italija 30% popust, Grška, Ogrska, Poljska, Rumunija in Češkoslovaška 25% popust.

Nekdanje »grofije«, sedanje kmetije.....

Živel je tam nekje v Slov. goricah dobro situiran kmet, ki pa se je rad »poštimal« za ¼ gospoda. Pa ga je zadela med vojno »čast«, da je živino rekviriral. To je nekaj neslo uradno, še bolj pa seve takole »pod roko«; kajti marsikdo je rajši stisnil kak desetak pod roko, da so mu le še ostali v hlevu volički ali molzna krava ali telički. Prav dobro so živeli vsi, ki so »rekvirirali«. Seve so se rekviratorji, vsaj nekateri pomehkužili, razvadili, zalumpali. Ko je bilo 1918 konec »vojne slave«, je zašla tudi zvezda »rekviziranja«, a »lepo življenje« je bilo težko ukiniti; razvada — navada je pač — železna srajca. No, pa je bil naš tričetrtinke-gospod kmetič rekvirator živine tudi kaj zaveden svoje moči in slave. Ob priliki se je celo pobahal, da lahko cesto od cerkve do svojega doma (stanoval je ob cesti) s samimi tisočaki »poflaštra«. In res je razvrstil pri gostilni ob občestno rebro na sneg bankovce v dolgo vrsto. Pa nenadoma zapihne veter in bankovci sfrčijo po dolu. Usoda jih je okrilatila. Prestrašeno je mož skakal za papirčki ter jih lovil v usnjato kletko, nekaj pa se jih je vendar poskrilo. Minila je vojna, zvezde so zbledele, a »železna srajca« je silila v udobno življenje naprej. Ker ni bilo virov, so nazvirali dolgovi. Rekviratorjeva kmetija je šla »na boben«, glas bobna je došel do tudi po vojni ponižane grofije in grof je kupil kmetijo ter jo pretvoril v »moderno« grofijo. Prej kmetija zdaj grofija, tam doli nekje pa prej grofija, sedaj kmetija. Vojna je pretvorila svetu obraz in kmet »rekvirator« premišljuje nekje v samoti o minulih vojni slavi ob kupu razvalin...

Zakonca Lipovšek lastnika vinogradov, sta prevzela dne 9. Julija

gostilno Humel v Mariboru na Glavnem trgu
Cenj. gostom se priporočata za obilen obisk

Še za čast Slovenskih goric!

V zadevi kresov na predvečer praznika sv. Cirila in Metoda je prejel tajnik moške Ciril-Metodove podružnice v Mariboru naslednje poročilo, ki naj bo — objavljeno v našem listu in v »Jutru« — v zadoščenje in čast vrlim šentiljčanom, ki so bili zaradi novice v nedeljskem »Jutru« št. 154, češ, da drugod v Slov. goricah ni bilo kresov, nemalo razočarani. Poročilo slove: »Kresov, katere je priznani narodni delavec, učitelj g. Adam Sardoč, organiziral na pobudo mariborske m. podružnice Ciril Metodove družbe, je bilo v tukajšnji (šentiljski) okolici pet in sicer: na Plaču, pri gdu. Thalerju, na Stari gori in v Selnici ob Muri, a najlepši je bil nad Št. Iljem. Domači fantje, člani gasilskega društva, so sestavili iz 40 lampjončkov inicijalke CM, kar se je prav lepo videlo daleč naokrog. Streljanje, za katero smo dobili dovoljenje zadnji dan, se je začelo točno ob 9. uri zvečer in se je nadaljevalo čez 11. uro; bilo je skupaj nad 20 strelav. Pri šentiljskem kresu se je zbralo nad 200 glav domačega prebivalstva. Kresu je prisostvovala tudi domača duhovščina. Naš »Obmejni Zvon« je zapel par pesmi, tamburaški zbor z vsemi člani pa nam je zabrenkal prijetne narodne komade. Železniški uradnik g. Fr. Novak je zbranimu narodu govoril o zaslužnem delovanju naših blagovestnikov Cirila in Metoda. — Zatem se je razvila kar sama od sebe — spontano — narodna veselica. Ljudje so bili razigrani in so izjavljali, kako je to lepo ter da tako veličastnega kresa v zadnjih letih pač ni bilo. Tudi na Sladkem vrhu je gorel velik kres. — Naslednji dan 5. jul. je bil ves Št. Ilj v državnih zastavah. V nedeljo 6. julija, ko je imel »Obmejni Zvon« svojo 10letnico, se je udeležilo tega pomembnega slavlja veliko število domačega ljudstva. Delamo torej, tiho sicer a sigurno! — Drage volje priobčimo to zanimivo poročilo v čast Slovenskih goric, zaeno v čast in priznanje gdu. Sardoču in vsem njegovim sotrudnikom, ki ga podpirajo v narodnem in državnem delu v prijaznem obmejnem šentilju. Živeli šentiljčani! —

Praški dijaki na potu skozi Maribor na Hvar.

Včeraj pop. se je peljalo skozi Maribor 32 čeških dijakov in dijakinj iz Prage na Hvar, kjer bodo letovali skupno z jugoslovanskimi dijaki prilično mesec dni. Vodi jih g. prof. Oupicka, spremljata jih dva jugoslovanska dijaka iz Prage. To je pričetek akcije za izmenjavo dijaštva med Jugoslavijo in ČSR, ki jo je sprožila JČL lani na kongresu v Sarajevu. Istočasno je včeraj dospela iz Sarajeva (skupina jugoslovanskih dijakov v Prago, kjer ostane mesec dni na počitnicah. Praški dijaki so nameravali prvotno prenočiti v Mariboru, ker je pa vlada dovolila 50%-ni popust tudi za brzovlake, so se odpeljali kar naprej. Na kolodvoru so jih sprejeli odborniki JČL in ostali z njimi pri obedu v kolodvorski restavraciji do odhoda vlaka. —

Občni zbor naših lovcev.

Podružnica Maribor Slovenskega lovskega društva ima danes zvečer ob 20. uri v hotelu »Orel« svoj redni letni občni zbor. Radi važnosti dnevnega reda je pričakovati številne udeležbe.

Obrtno gibanje v Mariboru.

Pretekli mesec so bile izdane sledeče nove obrtne pravice v Mariboru: Filipič Martin, mesar, Glavni trg (podružnica); Kvas Edvard, nožar, Slovenska ul. 28; Anderluh Franc, strojni ključavničar, Jezdarska ul. 8; Osema Ferdo, avtoizvošček, Kopitarjeva ul. 6; Čorko Štefan, čevljar, Gajeva ul. 10; Voda Ivana, izdelovanje perila, Loška ul. 5; Pukl Franc, trgovina s čevlji, Vetrinjska ul. 14; Lotrič Franciška, trgovina z mešanim blagom, Betnavska c. 39; Kovač Marija, sejmstvo z galanterijo, slaščicami in sadjem, Wildereinerjeva ul. 16; Štefančič Marija, prodaja brezalkoholnih pijač, Glavni trg; Skaza Jožef, trgovina z mešanim blagom, Glavni trg 14; Arhar Ivan ka, prodaja brezalkoholnih pijač, Kralja Petra trg (stojnica); Novak Franc, tapetnik, Slovenska ul. 24; Safran Martin, pleškar, Franciška ul. 12; Reiterič Barica, šivilja, Trg Svobode 1; Koller Rajmund, kjučavničar, Tattenbachova ul. 4. Izbrisane pa so bile sledeče obrtne pravice: Sirk Marija, trgovina z mešanim blagom, Glavni trg 15; Leskovšek Marija, trgovina z mešanim blagom, Dravska ulica šte. 8; Kerth Pavla, izdelovanje senčnikov za električne lampe, Koroška c. 39; Saveršnik Franc, uglaševanje klavirjev, Einspillerjeva ul. 26; Novak Leopoldina, prodaja ceter in drugih glasbenih novosti, Wilsonova ul. 15; Vovoda Ana, čevljarstvo, Barvarska ul. 5.

Zdravilišče Rogaška Slatina

izkazuje letos v predsezoni do 15. junija 1320 gostov, v glavni sezoni od 16. do 31. junija pa 804 goste, skupno torej 2124 do konca junija. —

Živinski sejem v Mariboru.

Na živinski sejem, ki se je vršil v torek v Mariboru, je bilo prignanih 26 konjev, 27 bikov, 210 volov, 386 krav in 22 telet, skupno 671 komadov; prodanih je bilo 318 komadov, od teh v Avstrijo 8 komadov. Povprečne cene so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže, 8-8.50 Din, poldebeli 6-7, plemenski 5-7, bikji za klanje 6.50-9, debele klavne krave 6-7, plemenske 5.50-6, za klobase 4-5.50, molzne 6-8, breje 6-8, mlada živina 6-8.75, teleta 10-13 Din. —

Natečaj za osnutke pohištva za letoviške sobe in restavracije.

V svrhu pospeševanja tujskega prometa zlasti v pogledu udobnega bivanja tujcev in letoviščarjev v naših krajih, razpisuje banska uprava natečaj za načrte pohištva: 1. za letoviške sobe bodisi v hotelih, gostilnah, ali zasebnih stanovanjih in sicer tri tipe: priproste in cene, boljše in udobnejše ter zelo udobne; 2. za opremo jedilnice v boljših gostilnah, kjer se prehranjujejo tujci in letoviščarji. Najboljši osnutki dobe nagrado in sicer 3.000—2.000 in 1.000 Din. Poleg tega se bo skrbelo, da osnutke odkupijo dobre mizarske firme, ki bodo izdelovale pohištvo. Pri podeljevanju novih gostilniških koncesij se bo gledalo, da se sobe in jedilnice opremijo s takim pohištvom. Rok za vložitev načrtov je 15. septembra pri banski upravi. Pri natečaju tekmuje lahko vsakdo, tudi mizarji; poslednji tudi lahko z izdelanim pohištvom, ki ga bodo event. razstavili na jesenskem velesejmu v Ljubljani. —

Knjižnica Ivana Groznega

ISKANJE NENAVIDNO DRAGOCENE IN ZNAMENITE KNJIŽNICE TEGA GROZNEGA RUSKEGA TIRANA, KI JE SKRITA V PODZEMSKIH KATAKOMBAH STARODAVNEGA KREMLA.

Car Ivan Grozni je znan v zgodovini kot eden najbolj krvoločnih vladarjev, ki je moril svoje nasprotnike kar na debele. Bil je pač eden največjih sadistov vseh časov. Toda, ako natančneje opazujemo komplicirano, nadarjeno, čeprav izrazito patološko osebnost tega groznega despota, potem pa moramo na drugi strani dati prav znamenitemu ruskemu zgodovinarju, ki prišteva carja Ivana k umetnikom in ga primerja z Neronom.

Zanimiva v tej zvezi je Ivanova bolesta strast po dragocenih kamnih, brokatih, zlatini, srebrnini in rezbarijah iz slonovine. Naravnost divji pa je bil na knjige in rokopise. Car Ivan Grozni je imel za tedanje čase prav obsežno nabozbro.

Iz starih listin se da nepobitno dognati, da je štela Ivanova knjižnica 800 dragocenih rokopisov, ki jih je zbral car z velikim naporom in ogromnimi stroški. Da bi to dragoceno zbirko uničil požar, oziroma da bi bila izropana, o tem ni nič znano; pač pa se lahko sklepa, da je bil ta zaklad za časa medvladja skrit v kako nedostopno skrivališče. Najbrže ga je skrtil Boris Godunov. Zanimanje za to izgino knjižnico se je pojavilo približno pred sto leti, ko je vseučiliški profesor Dabelov l. 1820 odkril v arhivu mesta Pernova na Estonskem star rokopis, v katerem so pozneje dognali, da predstavlja komad kataloga carjeve knjižnice. Žalibog pa profesor Dabelov tega dokumenta ni objavil in ga po profesorjevi smrti tudi ni bilo več mogoče najti.

L. 1913 so poslali v Pernov moskovskega arheologa Steleckega, da zbere tankaj potrebno gradivo za neko znanstveno razpravo. Stelecki je pri tej priliki čisto slučajno zopet našel dotično listino. Sodeč po pisavi, črnilu in papirju, je izvirala listina nedvomno iz druge

polovice šestnajstega stoletja.

Po tem dokumentu je vsebovala knjižnica carja Ivana Groznega celo vrsto redkosti, naravnost neprecenljive vrednosti. Nič čudno ni torej, da so se za odkritje Dabelova oz. Steleckega zanimali učenjaki vsega sveta, posebno pa ruski znanstveniki.

Zanimivo je, da potrjuje odkritje te stare listine tudi poročilo župana iz Rige, Nyenstedta, o pripovedki pastora Wettermanna o knjižnici carja Ivana Groznega. Temu pastoru, ki so ga odvedli v Moskvo, kjer je bil dolga leta kot ujetnik, je car ukazal, da naj izdela katalog knjižnice in prestavi razna latinska dela na ruski jezik.

Moskovski arheolog Stelecki, ki se je dolga leta trudil, da bi našel carjeve knjige, je prišel do prepričanja, da more biti carjeva knjižnica le v kakem podzemskem rovu Kremla, ki so še neraziskani. Enakega naziranja so bili tudi raziskovalec Sabelin, akademik Sobolevski in strassburški profesor Thrämer, ki se je v ta namen mudil l. 1890 v Moskvi.

Učeni raziskovalci so objavili tedaj spomenico, v kateri prihajajo do trditve, da je Ivanova knjižnica nedvomno še popolnoma ohranjena in da se nahaja v kakem nedostopnem skrivališču podzemskega Kremla.

Nad 20 let so potem počivala raziskovanja. Šele l. 1917 in 1918 je končno arheolog Stelecki odkril celo mrežo podzemskih sob in hodnikov, do katerih pa se dosedaj še ni prosrečilo priti.

Sedaj so raziskovanja zopet obnovljena in ni izključeno, da bodo končno vendarle našli književne zaklade tega starodavnega moskovskega tirana, čim bodo moskovske katakombe popolnoma odprte in preiskane.

Rabelj — rešitelj življenja

BUDIMPEŠTA, 9. julija. V sodnem soplepju v Markovi ulici se je pripetil večeraj nenačuden dogodek. Na sodnji se je zglasil 30-letni zasebni uradnik Josip Hankoczy ter izjavil, da vlaga proti samemu sebi ovadbo radi obrekovalja. Zameval je obnem, naj se vrši razprava takoj. Svoječasno da je naznanil trdko Julij Meini, češ da je napačno prijavila svoje dohodke, da bi se na ta način izognila večjim davkom, sedaj pa ga radi tega peče vest. Zahteval je obnem, naj ga sodišče najstrožje kaznuje. Ko mu je sodni uradnik pojasnil, da se razprava še dni more vršiti, ker mora biti ovadba najprej izročena na pristojno mesto, je Hankoczy bliskoma potegnil iz žepa ostro nabrušen nož in si ga hotel zasadi v prsa. V tem trenutku je ravno vstopil v sobo državni rabelj Pavel Balasz. Hitro je planil na Hankoczyja in mu po kratki borbi iztrgal nož iz rok. Državni rabelj kot rešitelj življenja — to je pač nenačuden dogodek.

Bojkot monopolskih predmetov

Gandhijeva akcija proti angleškemu solnemu monopolu v Indiji ni v svetovni zgodovini prva z namenom, da oškoduje osovraženo vlado z bojkotom. L. 1848 so tudi v Italiji, kjer je po nasvetu maršala Radetzkega Avstrija v lombardijsko-beneški pokrajini podražila cene tobaku, italijanske tajne organizacije proglasile bojkot tobaka. Vršila se je propaganda pod geslom, da noben italijanski rodoljub ne sme vzeti v usta ne cigare ne cigarete. Toda avstrijski častniki, vojaki in uradniki so pomnožili porabo tobaka in so demonstrativno pušili po ulicah kakor lokomotive. Vsled teh provokacij je prišlo do mnogih incidentov med njimi in mladimi pristaši bojkota. Mladenci so jih preganjali in silili, da odvržejo zažgane cigare in cigarete. Spopadi so bili na dnevnem redu in l. 1848 je prišlo celo do pobune proti Radetzkeemu v Milanu.

Odkod linčanje

Te dni zopet prihajajo iz Amerike vesti o linčanjih, ki jih izvršujejo belci nad zamorci. In vendar marsikdo ne ve, odkod pojem linčanja. Koncem 17. stoletja so v severoameriški državi Karolini bili farmerji brez varstva proti pobežim sužnjem-črncem. Zato so poverili energičnemu John Lynchu (Linč), ki je bil tudi farmer, neomejeno sodniško oblast. Z neizprosno trdoto, z ognjem in vrvjo, je samopomoč puritancev v takratni brezzakoniti dobi napravila red. Še danes, po dveh stoletjih, se je obdržal pojem linčanja. Takozvana linč-justica se danes vrši nad črnci, ki se pregreše proti kakemu belcu, mnogokrat na zelo grozovit, nečloveški način. Mnogokrat trpe pri tem načinu jestice seveda tudi nedolžni.

Utripanje srca, ki se čuje čez morje

»Times« javlja iz Madrida o zanimivem eksperimentu tamošnjega zdravnika specialista z radiotelefonsko konzultacijo. Dr. Calandae, specialist za srčne bolezni, je po telefonu ugotovil stanje dvanajststorične bolnikov v Buenos Airesu. Na srce pacienta je bil položen mikrofoni in dr. Calandae je poslušal utripanje srca preko oceana ter izrekel svoje diagnoze. I v Madridu i v Buenos Airesu je eksperimentu prisostvovalo mnogo učenjakov in zdravnikov, ki so ugotovili, da so diagnoze, ki jih je preko radiotelefona na razdaljo več tisoč kilometrov postavil dr. Calandae, bile absolutno točne. Eksperiment je uspel.

J. D. Ž. mesto S. D. Ž. in S. H. S.

Vsakega pravega Jugoslovna mora v srce veseliti, če opaža na železniških progah, kako se tekom zadnjega časa vedno bolj množi število vagonov z enostavnim napisom J. D. Ž. (Jugoslovske državne železnice) in kako redno bolj izginjajo vagoni z napisom S. D. Ž. in S. H. S. Trebalo je do tega 12 let, in vendar gre!

Anekdote

Mati krega petletno Lijo, ker je poredna.

— Če se ne poboljšaš, ne boš imela, ko zrasteš, nikakih prijateljic.

— Hm, ne rabim prijateljic, mama, hočem moža.

— Pa če boš tako neznosna, kričava in netečna, kdo te bo le vzel?! Ni na svetu moža, ki bi vzel takšno ženo!

Mala Lija se zamisli, pa pogleda mamoporedno s svojimi nedolžnimi očmi.

— Jaz pa vem za enega...

— No, kdo bi le to bil?

— Papa...

Mala Zofka vprašuje očeta, ko se je vrnil iz pisarne:

— Oče, kaj se ne imenuješ več Janko?

— Zakaj to vprašaš?

— Mama ti je dopoldne telefonirala, pa te je vedno klicala za Slavka.

V alpah.

— To so krasote, kaj, gospod Bimbam, kroginkrog, kamor človek pogleda. Ali niste pijan teh krasot?

— Še ne — šele ko bo nastavljeno pivo!

Blažek je bil povabljen k znancem na večerjo. Drugi dan ga sreča prijatelj in ga vpraša:

— Kaj pa se je zgodilo prijatelj, da si tako bled? Si morda bolan?

— Ne, ne! Bil sem včeraj na večerji, sem se tam močno zaljubil in potem povrh še prvič v življenju pokadil celo viržinko.

Prijatelj je razumel.

Srečata se prijatelja.

— Kaj je bilo, dragi prijatelj, da te že cele štiri tedne nisem videl?

— Zelo važna stvar. Pa zdaj je že zopet vse pri starem. Bil sem — oženjen.

Madžarski monarhisti pripravljajo prevrat za 20. XI.?

Veliki londonski tedniki »Sunday Chronicle«, »Sunday Times« in »Sunday Alferree« prinašajo na podlagi informacij iz diplomatskih virov vest, da madžarski monarhisti pripravljajo državni prevrat in postavitev Otona Habsburškega na prestol za 20. nov. tl., ko bo Oton dopolnil 18 let. Madžarski parlament bo baje tega dne proglasil konec regentske vlade Horthyja in pozval Otona, da zasede madžarski prestol. Tudi poročajo isti listi, da se pripravlja zaroka Otona z najmlajšo hčerko italijanskega kralja Marijo. Vse to pripravljajo Horthy, Mussolini in državni tajnik vatikana Pacelli. Italija hoče za vsako ceno dražiti Jugoslavijo in ogroža tudi evropski mir.

Zanimivo je, da Bethlen v svojih zadnjih govorih ni prav nič zanikal vesti o restavraciji Habsburgovcev. Trdil je le, da bi bilo nevarno, reševati situacijo s pučem, potrdil pa je, da je stvar nasledstva na madžarskem prestolu zadeva parlamenta in se bo rešila neodvisno od inozemstva. S tem je samo potrdil, da se takšni dogodki na Madžarskem dejansko pripravljajo. Zatrjeval je tudi v zadnjem govoru 6. t. m. v Debrecinu, da Madžarska v Evropi ni več sama, ampak da je njena glavna opora Italija, uvažujejo jo pa tudi v Angliji.

Kongres nacionalnih železničarjev.

Dne 12. in 13. tm. se bo vršil v Sarajevu kongres Udruženja jugoslovskega nacionalnih železničarjev in brodarjev. Kongres bo velika nacionalna manifestacija. Razpravljala se bodo izredno važna vprašanja. Vršil se bo tudi sestanek vseh železničarskih sportnih organizacij ter bo osnovana »Železniška sportna zajednica«. Železniška pevsko društva iz Beograda, Zagreba, Ljubljane, Maribora (»Drava«) itd. bodo ob tej priliki priredila koncert.

Odložena otvoritev nove tobačne tovarne v Nišu.

Slovesna otvoritev nove moderne tobačne tovarne v Nišu, ki je imela biti že minulo nedeljo, so morali odložiti do jeseni, ker niso še dospeli iz Nemčije potrebni stroji. Nova tvornica v Nišu bo največja in najsodobnejša v celi državi.

Sport

Tekmovanje za svetovno prvenstvo.

V Montevideo so prispele reprezentance Jugoslavije, Francije, Belgije, USA, Rumunije, Brazilije, Čile, Meksike in Uruguaya, ki bodo sodelovale pri svetovnem prvenstvu. Prve tekme se bodo pričele 15. t. m. Igrale se bodo vsak dan tri do štiri tekme. Poleg nogometnega prvenstva se bodo vršile še druge sportne prireditve v lahki atletiki, kolesarstvu in boksanju.

Juniorske pokalne tekme.

SK Ilirija tudi letos razpisuje juniorske nogometne tekme za prehodni pokal. Pravico do udeležbe imajo juniorska moštva klubov LNP, pa tudi moštva, ki niso včlanjena v podsavezu ter moštva šolskih zavodov. Starostna meja za igralce je letos rojstni letnik 1912. Prijavnine ni nikake, naslov za prijave je SK Ilirija, Kersnikova ul. 3 II. Tekme se bodo vršile od 19. t. m. naprej ob sobotah in nedeljah popoldne ter ob nedeljah dopoldne na prostoru SK Ilirije v Ljubljani.

Mitropa cup.

V soboto dne 12. t. m. se odigra prvo kolo za mitropa cup: v Pragi med Viena (Dunaj) in Sparto. Sodil bo Italijan Lenti. V Milanu se srečata Ambrosia-Ujpest. V Genovi pa Rapid (Dunaj) in F. C. Genoa. (Sodnik Stepanovsky, Praga).

Male sportne vesti.

Nedeljske prvenstvene tekme sodijo: v Zagrebu Concordia; Ilirija gosp. Miesz (Dunaj), v Osijeku Slavija; Hašk g. Joksimovič in v Beogradu Jugoslavija; Bačka g. Kniffer (Osijek).

Hašk je zaprosil INS, da preloži tekmo s Slavijo, češ da je večina njegovih igralcev blesirana in da nima polnovrednega nadomestila. Ako bo JNS prošnji ugodil, je drugo vprašanje.

Amerikanska plavalčica Helen Madison je postavila nov svetovni rekord za 100 m prosti stil v času 1:08.2.

SK Železničar, nogometni odsek.

Sledeči igralci morajo biti v petek dne 11. t. m. točno ob 5. zjutraj na glavnem kolodvoru: Mahajnc, Konrad I in II, Wagner, Ronjak, Frangeš, Bauer, Bačnik I in II, Heller, Efferl, Čiček in Pišof II. Načelnik.

Sokolstvo

Izlet na Mariborsko kočjo

Priradi Sokolsko društvo Maribor-matica v nedeljo 13. t. m. Zbirališče ob 4.30 na Glavnem trgu. Udeleži se lahko članstvo in naraščaj.

Pisatelj romana »Sherlock Holmes« umrl

V Londonu je 7. tm. umrl v 71. letu Conan Doyle, pisatelj znamenitega in svetovnoznanega kriminalnega romana »Sherlock Holmes«. Študiral je medicino najprej v Nemčiji, končal pa na edinburški univerzi. Pisal je najprej nekaj medicinskih spisov, nato pa je začel pisati novele, dokler ni končno z romanom »Pustolovščine Sherlocka Holmesa« dosegel v Angliji nepopisni uspeh, ki se je kmalu razširil na celi svet. V burški vojni je bil vojaški zdravnik v južni Afriki. Napisal je o vojni obsežno knjigo. V zadnjem času se je mnogo bavil s spiritizmom.

Narodni dom v Buenos Airesu.

»Slovenski tednik«, ki izhaja v Buenos Airesu, prinaša v svoji številki od 14. jun. poziv na vse rojake v južni Ameriki, naj se zbere in si postavijo v Buenos Airesu svoj Narodni dom, kakoršnih so si Jugoslovni v Severni Ameriki postavili celo vrsto. Ta Narodni dom naj postane »dom vsega slovenskega življa v gospodarskem, prosvetnem, zabavnem in podpornem oziru«.

9 novih tovarn za montažo avtomobilov

bodo prihodnje leto gradili v Rusiji. Tovarna v Moskvi bo predvidoma lahko montirala 24.000 vozov letno.

K. M. Čapek - Chodt

Jindri

Roman. — Iz češčine prevel dr. Fran Brađač.

II.

Doživljaji Jindre starejšega v Angliji in Indiji.

Predvsem je dovršil svoje oxfordske študije tako sijajno, da mu je vlada takoj ponudila mesto v redakciji velikega primerjačočega slovarja za hindska narečja v Calcutti — ker je bil eden izmed najboljših indologov, kar jih je izšlo to leto z univerze. Njegova diploma je bila tako krasna, da so zamižale vse odločujoče oči nad tem, da ni bil niti angleški podanik, in Pavák sam je zavrisnil, kajti vrnitev na Češko ga ni prav nič mikala, najmanj pa pogled na kariero češkega orientalista v takratnih visokošolskih razmerah v Pragi. Da bi mogel živeti na Češkem kot zaseben učenjak, je bilo že zato izključeno, ker so njegove tri sestre, dve celó starejši nego on, zvesto ostale neomozene, in pokazalo se je, da je nemogoče, da bi bil brez zaslužka zaposlen kot gol znanstvenik.

Slednjič pa je bil te Calcutte vesel iz najglavnejšega vzroka, ker se je mogel brez odlašanja oženiti s svojo prekrasno in nad vse oboževano Mabell.

Toda prav svoji Mabelli in svojim trem sestram se je moral zahvaliti, da se je vrnil na Češko, Mabelli zato, ker si jo je vzel, sestram pa zato, ker se niti ena od njih ni omožila.

Mabell — ah, Mabell je bila res Angličinja, zaradi katere mu je bilo mogoče celo dalj časa pozabiti domovino nego Odysseju zavoljo Kirke.

Bila je izredno lepa in težko verjetna hčerka slavnega žokija, tako majhnega, da bi ga bila mogla vzeti na roko. Rada se je z njim kazala v družbi zaradi občudovanja, ki ga je vzbujala, kadar je šla z njim roko v roki, sijajna v svoji dekorativni mični lepoti, po angleški šegi ob cocoesskih večerih globoko odgaljena, v toaletah, zaradi katerih bi jo bile lahko zavidale dame pravega highlifa (aristokracije), in ki so jih omogočali knežji prejemki njenega očeta. To sijajno življenje se je bližalo že zatonu, ko je Henry Pavák stopil na mesto njenega očeta ob boku Mabelle, ko je večno mladi Pimpotte pri steeplechasi pred ovirami zletel konju čez glavo, tistemu konju, ki ga je prej šestkrat peljal k zmagi, in je s svojo nezgodo zakrivil, da ni prišel topot niti v poštev.

Disciplinarne preiskave kluba so ga rešila tri zlomljena rebra, kajti bilo je težko verjeti, da ne zna jezdec kakor Pimpotte, če hoče, pasti tako, kakor hoče, to je brez telesne poškodbe, dočim je prišel topot pod konja in so ga odnesli, misleč, da je mrtev.

V sportnih krogih pa so njegov čin zaupljivo obsojali, češ, da je preveč **very true imitation**, in posledica je bila, da ni dobil v drugi sezoni ponudb, dasi so ga prej visoko preplačevali. Tako se je zgodilo, da ni nikoli več oblekel svilenega jopiča in irhastih jahalnih hlač in da je po poldrugem letu sprejel službo trenera v stajah, ki jim je s svojim razvinitim padom dopomogel k senzačni zmagi in k prvemu razredu, slučja, nad katerim so strokovnjaki turfa (dirkališča) skomizgnili z rameni.

Prelestnih ramen miss Pimpottove ni bilo potem

več videti niti v onih prostorih, v katerih je žoki, kadar sleče barve svojega gospoda in obleče smoking s tuberozo, oz. prav tak emndimagaoactvamidmil ročnik, ako pride imejitelj tekmovalne konjarne v te prostore, v katerih je dobrodošel tudi pripadnik oxfordske zmagovalne dvanajstovice, čeprav jadra v Cowesu na tuji jahti, kakor Jindřich Pavák.

Po svojem padcu s Percivala še ni bil Pimpotte očitno deklasiran, dasi njegov sloves ni bil več tako brezhiben kakor tilnik njegove hčerke. Niti s tem, da je padel od slavnega tenorista konjskih dirk na trenera — navadnega zbornega mojstra — toda prenehal je biti gentleman turfa, ko se je dal za denar interviewovati od poročevalca dnevnikov pri tekmah — dan pred tekmami, kar je bil zločin, tudi če bi bil to storil brezplačno, kar pa se nikoli ne dogaja.

Ko je slednjič Mr. Pimpotte oženil brez vednosti imeteljeve najpolnokrvnejšega izmed svojih varovancev z damo dvomljičnega pokolenja, ne da bi bil dal to poroko vpisati v klubovo matriko o **pedigree** (o rodovniku), je dozorel za Avstralijo ali Novo Zelandijo in lahko je bil še vesel, da je prišel s svojim zetom v Prednjo Indijo, kar mu ni zabranilo, da bi padal še niže. Tu v Calcutti je to prav lahko mogoče, zlasti če se bivši žoki posveti konjski kupčiji in se zaplete pri tem v dobaviteljsko afero z živinozdravnikom domorodnega konjeniškega polka. Da jo lahko pri tem prav pošteno skupi tudi njegov zet, to je doživel Henry, ko se je pokazalo, da je treba za vzdrževanje dobičkanosne kupčije pod pokrovom žrtvovati celo prelestna ramena Mabellina, ki si je pridobila v Calcutti zopet nekdanje občudovanje, polkovnemu poveljniku, temu pravcatemu bengalskemu tigru.

Mr. Henry Pavák, po svojem glavnem poklicu asistent na Asiatic Society of Bengal, po stranskem pa adjunkt na Free Sanscrit College, je izvedel o tem šele, ko je Mabell postala že izključna last polkovnika Bima Djasvanta; da je bil od te dobe le njihov kompanjon, o tem še slutil ni.

Vsa resnica je prišla na dan, ko ni prišla nekega popoldneva krasna Mabell k lunchi (drugi zajtrk) in da je na Jindřichovo vprašanje, kaj to pomeni, Mr. Pimpotte, zgenivši rame, svoj pogled še bolj zaril v ineratni del svojih News.

Ko je Henry zavponil, je dvignil Mr. Pimpotte oči od časopisa in jih uprl v zeta kakor dva reflektorja in se suhoparno zakrohotal:

»Ne bodite smešni, dragi sin!«

Namesto domorodne sobarice, s katero je govoril Henry v njenem narečju, se je pojavil angleški sluga, ki ga je gospod vprašal po — služkinji.

»Odpeljala se je z gospo...« se je glasil odgovor.

»Čestitam Vam k temu, da niste vprašali, kdaj in kam,« je rekel Mr. Pimpotte, ko je sluga odšel.

»Kajti pošten soprog mora vedeti, kam in kdaj se pelje njegova soproga,« je dodal stari lisjak in si odrezal izdaten kos ledene roastbeefove roulade, že nekoliko nazelenela — kakor jo ima on rad — in, namakajoč ga v rezko Worcesterhire omako, je rekel prav tako ledeno:

»Poslužite se vendar pri nas, Mr. Pavák.«

Naglas na tem »pri nas« ni bil tako neutemeljen... Kajti nova Pimpottova gospodarska povzdiga je porinila težišče domačnosti nanj.

Jindřich se je zagledal v opičji obrazek starega tekmovalnega jezdeca, ki ni bil večji nego krizantema

v njegovi gumbnici, toda izpregovoriti ni mogel besedice od groze nad gnusno, doslej brezimeno slutnjo, ki je v njem naraščala kakor zatilnik kače klobučarke, ki se vzravna k plesu ob glumačevi piščali. Morda se mu je to tem bolj zdelo tako, ker ga je spominjal glas Mr. Pimpotta, če se je razburil, na godbo.

»V tem primeru bi vi ne vedeli, kar si danes pripoveduje ves Maidan*, tako da je človeka res sram,« Ne razumem Vas, Mr. Pimpotte,« pravi Mr. Pavák.

»Pa boste razumeli, pomorem Vam. Koliko Celzija ste imeli včeraj v Calcutti?«

»Štiriinštirideset, če se ne motim.«

»V tem primeru, če se ne motim jaz, uvidevate, da je prijetneje v Dardžilingu, nego v Chowringhec.**)

»Bim Djasvant?« je vzkliknil Mr. Pavák, ki se mu je naglo posvetilo.

Mr. Pimpotte je zgenil z rameni:

»Pravil sem Vam že davno, da zanemarjate svojo soprogo, dragi prijatelj!«

To ni bilo res, nikoli ni zinil podobne besede.

»Sir!« je zakričal Henry, »vi ste vedeli...«

»Moram Vam reči,« je nadaljeval Mr. Pimpotte čisto mirno, »če bi bil jaz moja lastna hči in bi imel voliti med Bimom in Imdrahom, da bi se za Imdraha ne odločil, čeprav njeno dejanje teoretično obojam.«

Imdrah je bil posmehljiv priimek Jindrov, ki si ga je pridobil s tem, da je rabil sanskritska zloga **imdrah** za šifro pri svojih znanstvenih delih.

Iz kolegija je prešel priimek v klub in Jindrov tast ga je izgovoril z nčuvnim zaničevanjem.

»Vi ste podlež, sir!« je puhnil Imdrah.

»Rajši nego tepec, sir!« je rekel Mr. Pimpotte, vstal, slekel suknič, ga skrbno obesil za rokava na naslanjalo stola, odvezal kravato na vratu, odložil manšete.

To je bilo očitno izzivanje k borbi s pestmi.

»Mislim, da sta že daleč za I lowe you!« je govoril pri tem Pimpotte v lahkem tonu, kakor da pripoveduje prijatelju pikantne čenče, ki se obeh niti od daleč ne tičejo.

»Pozor!« je rekel Mr. Pimpotte. »Idite si najprej roke umiti, imate prste od tinte in jaz ne bi rad jemal novega...«

Hotel je najbrže reči »naprsnika«, toda ni dogovoril, mramorova plošča mizice mu je potlačila brado na prsi, tako, da ni mogel odpreti ust! Mr. Pavák mu jo je namreč vrgel z vso malico vred na glavo.

To je bilo sicer jako nepremišljeno dejanje, toda mladi učenjak ni mogel uspešneje ravnati niti po najzrejšem premisleku, za katerega tudi ni bilo časa.

*) Maidan, razsežni prostor pred trdnjavo Fort Wollumain, vojaško vežbališče in promenada elegantnega calcuttškega sveta.

**) Chowringhee, »bela četrt« v notranji Calcutti. Dama, ki ljubi sebe in svoje zdravje, ne more biti drugega nazora.«

(Nadaljevanje sledi.)

Za potovanje:

potne kovčke in torbe, v veliki izbiri od navadne do najfinejše vrste. Kovčki za auto in kolekcijo vzorcev po naročilu. I. Kravos, Maribor, Aleksandrova 13. 1763

Časopisi in inserati.

pri Hinko Sax, Grajski trg. 1654

Gramofone

popravlja najbolje in najceneje mehanična delavnica Justin Gustinčič, Tatzenbachova ulica. 14. 602

Sobo in črkoslikanje.

barvanje fasad izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ulica 3 za kavarno »Astoria«. IX

Uradniška vdova,

sama išče stanovanje sobo in kuhinjo. Ponudbe na upravo »Večernika« pod št. 47«. 1976

Dobro ohranjen čevljarški stroj

(Singerhohlmachine) ceneno prodam. Vprašati pri gospe Marija Arnuš, Aleksandrova c. 64 I. 1977

Stanovanje

sobo in kuhinjo, iščem. Cenj. ponudbe pod »Mir« na upravo.

Zelo ugodno in ceneno

prodam še skoraj čisto novo garnituro, zofa štiri fotele in dobro možko kolo. Ogleđa se v Studencih, Aleksandrova c. št. 1. 1979

Fotomaterij kupujejo pri strokovnjaku.

Dospeli novi aparati in potrebščine. 100 gaslicht-kart od 30 Din naprej. — Fotomeyer, Gosposka 39. 1935

Sobo, čisto, opremljeno iščem.

Ponudbe z navedbo cene na upravo lista pod: »Tako!«. 1984

Sprejem tri akademike

na stanovanje in hrano. Naslov pove uprava »Večernika«. 2000

Upokojen žand. narednik

išče službo skladiščnika, inkasanta ali kaj sličnega. Naslov v upravi lista. 1970

Sprejme se

močna hotelska perica-likarica za stalno mesto. Nastop 15. julija. Ponudbe pod »Perica« na upravo »Večernika«. 1971

Kopalne obleke

po meri in ukusu ter vse vrste pletenih dobite v pletarni, Vojašniška ulica 2. 1931

Praktikan'inja za šivanje perila

za dopoldne ali popoldne sprejme Atele za perilo Rupnik, Slovenska ulica št. 20. 1919

Stanovanje sobo in kuhinjo

takoj oddam mirni stranki brez otrok. Pobreška cesta 21. 1981

Oddam takoj

solčno, trisobno stanovanje z električno razsvetljavo. Vprašati pri »Drava« lesna ind. d. d. Maribor, Melje 91. 1983

„Mariborska plovba“ družba z. o. z. v Mariboru

Vozni red

Motorni brod »Maribor« za vožnjo iz Maribora do Mariborskega otoka in nazaj:

Odhod: Iz Maribora od 9. ure do 20. ure vsako uro.

Odhod: Iz Mariborskega otoka od 9.30 do 20.30 ure vsako uro.

Vozne cene.

Za odrasle: v obe smeri Din 10.—

v eno smer Din 6.—

Za otroke: do 4. leta prosto.

do 12. leta Din 3.— v eno smer.

Stalni vozni listek za 10 voženj Maribor—Mariborski otok in 10 voženj Mariborski otok—Maribor. Cena Din 70.—

Za otroke stalni vozni listek za 10 voženj Maribor—Mariborski otok in 10 voženj Mariborski otok—Maribor. Cena Din 40.—

Stalni vozni listki se dobijo pri »Dravska plovba, družba z. o. z., Maribor, Frančiškanska ulica 13.

NAČELSTVO.

Trgovski lokal

v Mariboru, v sredini mesta,

kjer je bila več let dobro idoča veletrgovina — se odda v najem. — Pojasnila daje Srečko Pihlar, Maribor, Gosposka 5. 1927

Vinotoč

Stajerske hranilnice v Kočakih — Pekel

otvorjen

1978

Kvalitetna vina no nizkih cenah.

Zahtevajte povsod „Večernik!“